

Olvasóink írják

Rovatunkban helyt adunk Olvasóink leveleinek, véleményének, híradásainak. Várjuk leveleiket postacímünkön: MCSE 1461 Budapest, Pf. 219.

A következő két levél jól jellemzi az Évkönyv terjesztése körüli problémákat. Sajnos a vidéki terjesztés továbbra is megoldatlan, így kérjük Olvasóinkat, hogy az esetleges érdeklődőket irányítsák az MCSE-hez!

Tisztelt MCSE!

Tudom, hogy az Egyesületnek nagy nehézségekbe kerül a Csillagászati évkönyv létrehozása, de — az amatőr csillagászok nevében is — remélem, hogy ki tudták adni az 1993-as csillagászati adatokat tartalmazó Évkönyvet (vagy egy ehhez hasonló kiadványt). Sajnos, nem tudok ilyen kiadvány megjelenéséről, könyvesboltokban sem láttam. (Kolován Péter, Debrecen)

Tisztelt Szerkesztőség!

Sajnos az évkönyvekkel kapcsolatban nem tudok jó hírrel szolgálni. Öt könyvesboltban kérdeztem meg, hogy nem vennének-e át belőle, de egyetlen egy sem vállalkozott erre a "kockázatos" feladatra. Egyik-másik eladó csak annyit mondott, hogy "nem", és olvasott tovább, de némi lyakkal legalább el lehetett beszélgetni. A fő gond sajnos az, hogy itt Szabolcsban nincs kereslet csillagászati témájú könyvek iránt.

Sajnálatos módon inkább van kereslet a horoszkópok iránt. Az embereket jobban érdekli a babona, mint a körülöttünk lévő csillagvilág. Jórésztük még a Naprendszer bolygóinak a nevét sem tudja, de annál inkább ismeri a heti horoszkópját. Elég elszomorító a helyzet, de idővel talán javulni fog. Addig is nekünk, amatőr csillagászoknak (és hivatásosoknak) kell elmagyarázni az embereknek, hogy az asztrológia nem ér semmit, csak a fél-

revezetésükre szolgál. (Hamvai Antal, Nagyhalász)

Tisztelt amatőr barátaim!

Biztos vagyok benne, hogy a Ti figyelmeteket sem kerülik el a szinte nap mint nap megjelenő, hibáktól és téves állításoktól hemzsegő csillagászati jellegű újságcikkek és híradások. Úgy érzem, tennünk kellene valamit ez ellen. Az első lépés az ilyen jellegű irományok és híradások összegyűjtése lenne — szeretnénk egy "Csillagászati Képzetlenség-Gyűjteményt" összeállítani a Ti segítségetekkel. Várjuk tehát a témakörbe illő cikkek fénymásolatait, illetve egyéb híradásokat! Leveleiteket a következő címre küldjétek: Kereszturi Ákos, 1023 Budapest, Komjádi Béla u. 1.

Olcsó, de jó Barlow

A Tihanyi I.-féle hirdetésben (M 1992/9.) megjelent 832024-es számú -135,7 mm-es Barlow-lencse nemcsak igen jó minőségű 1,3-1,6-os nyújtótagnak felel meg, hanem korrigálja az okulár LM-jének torzítását is. Míg más Barlow-lencsékkel az okulár-LM szélén torz a kép, ezzel a lencsével ott is éles. Ameddig kapható, addig mindenkinek ajánlom, aki minőségi optikához olcsón akar jutni. (Iskum J.)

Négy évszak Ráktanyán I.

Odakint hófehér a táj, az ég azúrkékjén élesen kirajzolódnak az üvegfák. A Nap örült erővel süt, szikrázó gyémántporrá varázsolva a havat. A legkisebb fuvallatra is csilingelő jégesővel válaszolnak a fák. Ráktanyának ezt az arcát kevesen ismerik.

A korai (11 órás) ébresztő után ragyogva süt be a napfény a jó meleg szobába. Gyors vízhűzés a kútból — aki valaha is látott jégkristályokkal kipárnázott kútkávát csillogó, kristálytisztá vízzel, az tudja, milyen élmény ez! A víz nem éppen forró, de odabent meg lehet

melegíteni, bár az edzettebbje fütyül minderre és a szabadban mosdik. Mínusz nyolc fok van...

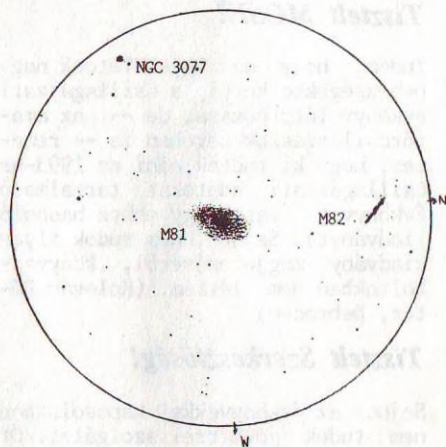
Reggeli után kimondottan jól esik egy kis testmozgás, így fotós kirándulásra indul egy kisebb csapat, hogy megörökítse a jégvilág varázslatos látványát. Messzire elbóklásunk, és közben reménykedve kémleljük az eget, abban bízva, hogy éjszakára is ilyen csodás átlátszóság lesz. Eközben fedezzük fel a Holdat és a Vénuszt, melyek könnyen látszanak a Nap vakító fényzöne ellenére is...

Ebéd után egy nagy adag fa vár ránk, hogy a kályha által is fogyasztható méretűre hasogassuk. Jól esik a munka, kell ez a városi élethez szokott izmoknak! Korán kezd sötétedni, amikor a szürkületi égen felragyognak az első csillagok, a hőmérséklet meredeken zuhanni kezd, mindenki észleléshez készülődik, vidám várakozás tölti be a házat. Asztrofotósaink merészkednek ki először az éjszakába, hogy gondosan pólusra állítsák műszereiket, a többiek térképeik között matnának, kiválasztva az éjszakai célpontokat.

Észlelés előtt ajánlatos alaposan felöltözni a sarkvidéki klímához. A társaság előbb eszkimókra, majd egyre inkább medvékre hasonlít a sok ruha miatt, de hát elkel ilyenkor a meleg holmi. Mire mindenki az ég alá kerül, csend üli meg a házat. Kint ragyogó ég fogad, a határfényesség 6,5 magnitúdó alatti. A távcsövek számára kis észlelőplaccokat ásunk a hóba, melyeket bonyolult úthálózaton lehet megközelíteni. Az órágepek csendes berregését olykor egy-egy beszólás vagy meteor feltűnése zavarja meg. Vannak, akik csöndben rajzolnak, a változósok az öh-k adatait mormolják, egyszóval jól elvagyunk egymással és az éggel. Bakos Gazsi M35-öt rajzol, a tőle megszokott pontossággal órákon át képes mozdulatlanul, csillagról csillagra lerajzolni a sűrű nyílthalmazt.

Ki-ki ereje függvényében marad kint, de a behurcolkodáskor mindig

kiderül egypár dolog. Lefagy a 20x120-as monokulár lába a földbe, ketten sem tudjuk kifeszegenetni. Rózsa Feri Prakticája bedobja a törülközőt, a -10 fok alatti hőmérsékletet csak a Zenitek bírják. A jó 30 fokos hőmérséklet-ingadozás jóvoltából a házba bevitt műszerekről, szemüvegekről, de még a papírokról is patakokban folyik a víz. Bakancsok és egyéb lábbelik kerülnek a kályha fölé. A kannában tea-víz forr, fáradtan készülődünk a lefekvéshez...

Bakos Gáspár rajza az M81-82 vidékéről a múlt decemberi észlelésvégén készült, 11 cm-es Mizárral, 32x-es nagyítással.

De mi van akkor, ha süvölt a szél vagy hóihar tombol? Nos, természetesen ilyenkor is remekül elszórakozunk. Ugyanaz a közös hobbi, ugyanaz az örület kerget mindannyiunkat ide Ráktanyára, van hát miről beszélgetnünk! Sok szép régi emlék jut az eszünkbe, megbeszéljük saját ügyes-bajos dolgainkat az amatőrmozgalomról és mindenről, amit fontosnak tartunk, hiszen barátok vagyunk, és azt hiszem, ez a legfontosabb.

NAGY ZOLTÁN ANTAL